

Jolanta Kiszęyczka

50 LAT SZKOŁY W ZŁOCKIEM

Szkoło! Szkoło!
Gdy cię wspominam
Tęsknota w serce się wgrzyza,
Oczy mam pełne łez.
/Julian Tuwim/

Turystom przyjeżdżającym do Złockiego od lat ukazuje się obraz poczerniałych drewnianych ścian stylowego budynku, wypełnionego gwarem dzieci i młodzieży. Z tym miejscem łączą się wspomnienia mieszkańców pobliskich miejscowości: lat szkolnych, beztrudnego dzieciństwa i wczesnej młodości. To tutaj od 50 lat uczniowie Złockiego, Szczawnika, Andrzejówki, Jastrzębika i Milika przeżywają radości i smutki, towarzyszące zdobywaniu wiedzy.

Rok szkolny 2003/2004 był szczególnym rokiem w pracy Zespołu Szkolno-Przedшкоlnego. W tym bowiem czasie przypadł jubileusz 50-lecia Szkoły Podstawowej, wchodzącej obecnie w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego. Datę uroczystych obchodów ustalono na dzień 6 XII 2003 roku. Jak przystało na prawdziwych gospodarzy, wszyscy pracownicy szkoły włączyli się w przygotowania, aby uroczystość jak najlepiej oddała podniosły charakter chwili.

Jubileuszowe obchody rozpoczęły się koncelebrowaną Mszą Św. w kościele parafialnym w Złockiem, w której uczestniczyli zaproszeni goście, rodzice, nauczyciele oraz dzieci i młodzież. Kazanie wygłosił proboszcz tutejszej parafii ks. A. Klimek. Pogoda – porywy zimnego wiatru i zacinający śnieg – sprawiła, że wszyscy bardzo szybko dotarli z kościoła do szkoły, gdzie w sali gimnastycznej miała nastąpić kolejna część uroczystości.

Część artystyczną poprzedziło przemówienie dyrektora szkoły, mgra Stanisława Korony, który przywitał przybyłych gości oraz byłych nauczycieli i pracowników szkoły. Wystąpienie dyrektora szkoły wprowadziło wszystkich w klimat jubileuszu.

Kolejna część uroczystości należała do uczniów szkoły. Rozpoczęły ją dzieci klas III, które – przygotowane przez wychowawczynię K. Zielińską – odtańczyły „krakowiaka”, odbierając gromkie brawa. Następnie młodzież gimnazjalna pod kierunkiem pań M. Faron, B. Lustig, D. Tischner przedstawiła program złożony z piosenek i monologów. Brawa zebrał także zespół „Madame Butterfly”, którego członkowie dali popis umiejętności tanecznych i sprawności fizycznej. Część artystyczna została zakończona utworem C. Cohena wykonanym przez byłe uczennice, a obecnie nauczycielki, pracujące w naszej szkole.

Oficjalną część jubileuszu zwieńczyło odsłonięcie pamiątkowej tablicy. Dokonał tego emerytowany dyrektor S. Konstancy, wizytator W. Ścianek, oraz obecny dyrektor S. Korona. W tym czasie zebrani goście mogli zwiedzić wystawę zdjęć w galerii hali

sportowej, a w sali informatycznej na monitorach przejrzeć historię miejscowości, szkoły oraz zdjęcia, na których wiele zaproszonych osób rozpoznało siebie sprzed lat.

HISTORIA SZKOŁY

Baza lokalowa

W roku 1953 uczniowie z miejscowości Szczawnik i Złockie rozpoczęli wspólnie naukę w nowej szkole. Budynek był przestronny, na parterze mieściła się sala gimnastyczna, pokój nauczycielski, szatnia, ubikacje. Sale lekcyjne i biblioteka znajdowały się na piętrze budynku. W ciągu 50 lat działalności szkoła przechodziła rozbudowy i szereg remontów. We wszystkich tych zmianach pomagały zakłady patronackie, które w zamian mogły organizować w budynku szkolnym kolonie letnie lub zimowiska. Pierwszym przedsiębiorstwem opiekującym się szkołą były Zakłady Przemysłu Sklejki w Piotrkowie, później zakładem patronackim została Fabryka Supertomasyny „Bonarka” z Krakowa, następnie Zakład Naprawczy Taboru Kolejowego w Nowym Sączu, w 1967 roku patronat przejął Związek Zawodowy Metalowców.

W latach 70., kiedy szkoła pełniła funkcję Zbiorczej Szkoły Gminnej, założono pracownie: biologiczno-chemiczną, fizyczną, geograficzną, polonistyczną, matematyczną, historyczną. W budynku gospodarczym, znajdującym się przy szkole, odbywały się zajęcia praktyczno-techniczne. Obecnie w tym pomieszczeniu znajdują się klasy Zasadniczej Szkoły Zawodowej.

W otoczeniu szkoły zorganizowano ogródek biologiczny, w którym odbywały się lekcje na wolnym powietrzu. Przestał on istnieć wraz z rozpoczęciem budowy drugiego pawilonu szkolnego przez Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych w Tychach. Obiekt ten oddano w roku szkolnym 1984/85.

Szkoła w Złockiem w latach pięćdziesiątych

W grudniu 1999 roku w Zespole Szkolno-Przedszkolnym uroczystie oddano do użytku pełnowymiarową salę gimnastyczną wraz z zapleczem. Środki na budowę otrzymano z Urzędu Kultury Fizycznej i Sportu, Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi i Rolnictwa, oraz z Urzędu Miasta i Gminy Muszyna. W budynku sali znajdują się dwie pracownie informatyczne oraz gabinet pedagoga szkolnego.

Po 50 latach istnienia szkoły Zespół Szkolno-Przedszkolny w Złockiem stanowią trzy budynki, połączone ze sobą. W części głównej, najstarszej, znajdują się sale lekcyjne przeznaczone dla Gimnazjum (parter) i dla Szkoły Podstawowej (I piętro). Nauczanie zintegrowane – klasy I-III Szkoły Podstawowej oraz oddział „0” mieszczą się w osobnym budynku obok DW „Metalowiec”.

Pracownicy szkoły

Szkoła to nie tylko budynek, to także nauczyciele, którzy swoją pracą starają się pomóc młodzieży w zgłębieniu tajników wiedzy. W ciągu 50 lat pracowało w niej wiele osób. Jedni krótko, inni cały swój zawodowy okres pracy poświęcili tej szkole. Z biegiem lat grono nauczycielskie powiększało się. W 1953 roku pracę rozpoczynało 4 nauczycieli, obecnie grono liczy 52 osoby (wraz z nauczycielami filii). Często zdarza się, że pracę w szkole podejmują jej absolwenci.

Pierwszym kierownikiem szkoły był Stanisław Konstancy, który w 1972 roku został mianowany Gminnym Dyrektorem Szkół w Mieście i Gminie Muszyna. Tym samym szkołę (w 1973 r.) określono Zbiorczą Szkołą Gminną. Od roku 2003 stanowisko dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego objął – w drodze konkursu – Stanisław Korona. Dyrekcji podlegają filie w Miliku, Andrzejówce i Jastrzębiku.

Uczniowie

W ciągu 50 lat Szkołę Podstawową ukończyło 1876 uczniów, a Gimnazjum 105 absolwentów.

W 1953 roku naukę podjęło 78 uczniów z miejscowości Szczawnik i Złockie. Odbывała się ona w klasach łączonych ze względu na niewystarczającą liczbę nauczycieli. Do roku 1966 uczniowie kończyli edukację podstawową w klasie siódmej. Później nauka w szkole podstawowej trwała osiem lat.

12 listopada 1961 roku rozpoczęła działalność Szkoła Przysposobienia Rolniczego, przekształcona w 1970 roku w Zasadniczą Szkołę Rolniczą. Funkcjonowała ona do 1994 roku, kiedy to została przeniesiona do budynku obok DW „Metalowiec”, stanowiąc odrębną placówkę oświatową.

Rok szkolny 1973/74 to nowy rozdział w pracy Szkoły Podstawowej. W związku z przekształceniem szkoły w Zbiorczą Szkołę Gminną, zwiększyła się liczba uczęszczających do niej uczniów. Rozpoczął się dowóz dzieci (specjalnymi autobusami szkolnymi) z Andrzejówki, Milika, Wojkowej. W miejscowościach tych pozostały filie, do których uczęszczały i nadal uczęszczają dzieci klas I-III Szkoły Podstawowej oraz oddziały „0”.

W 1975 roku do szkoły przybyli nowi uczniowie z Dubnego i Leluchowa, którzy – ze względu na trudny dojazd – przez tydzień zajęć szkolnych mieszkali w internacie. Początkowo internat mieścił się w prywatnych domach. Po oddaniu drugiego pawilonu szkolnego uczniowie mogli zajmować pokoje przeznaczone dla internatu. Mieszkali tu do roku 1995, kiedy to Zespół Szkół nr 1 w Muszynie przejął nad nimi opiekę. Wcześniej, bo w 1984 roku, młodzież z Wojkowej uczyła się w szkole w Powroźniku.

W roku 1974 w Złockiem została utworzona klasa specjalna - uzawodowiona. Uczęszczali do niej uczniowie mający trudności w przyswajaniu wiadomości, przekazywanych wg programu szkoły podstawowej.

Praca szkoły w Złockiem nie ograniczała się tylko do edukacji dzieci i młodzieży. W pierwszych latach szkoła prowadziła zajęcia dla dorosłych. W ramach ogólnopolskiej akcji walki z analfabetyzmem odbywały się kursy dla mieszkańców okolicznych miejscowości. Miejsca w ławkach szkolnych znalazły osoby, które z różnych przyczyn nie ukończyły szkoły podstawowej. Tutaj dane im było uzupełnić swoje wykształcenie.

W 1973 roku powstało pierwsze na tym terenie Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących. Pierwsza matura odbyła się w 1976 roku. Do ubiegłego roku szkolnego Liceum ukończyło 782 absolwentów. Obecnie w szkole kontynuowana jest tradycja zajęć dla dorosłych w Niepublicznym Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych Cechu Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości (jeden oddział od września 2003 roku).

W roku 1996 rozpoczęła działalność Zasadnicza Szkoła Zawodowa Cechu Rzemiosł Różnych (obecnie do nazwy dodano „i Przedsiębiorczości”). Uczniowie tej szkoły przez trzy dni odbywają zajęcia w szkole, pozostałe dni przeznaczono na praktyki w wybranych przez nich zakładach. W ciągu 7 lat pracy szkołę ukończyło 142 uczniów.

Reforma oświaty w 1999 roku spowodowała zmiany w szkolnictwie. Nastąpił podział na 6-klasową szkołę podstawową oraz 3-letnie gimnazjum. Szkoła w Złockiem zmieniła nazwę na Zespół Szkolno-Przedszkolny. W 2001 roku do szkoły dołączyli uczniowie z Jastrzębika. W skład Zespołu wchodzi: przedszkole w Szczawniku, Szkoła Podstawowa, Gimnazjum, filie szkoły w Andrzejówce, Jastrzębiku, Miliku, Publiczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych, Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Cechu Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości (1 oddział od września 2003 roku).

Praca pedagogiczna i współpraca ze środowiskiem

Szkoła w Złockiem powstała i działała w środowisku wiejskim. Głównym źródłem utrzymania mieszkańców było rolnictwo. Dlatego obok Szkoły Podstawowej utworzono Szkołę Rolniczą, kształcąca przyszłych rolników.

W okresie 50 lat działalności praca szkoły w Złockiem była dostosowywana do zmian, które przynosiły ze sobą kolejne reformy oświaty. Zadania kształcenia i wychowania, realizowane podczas godzin lekcyjnych, uzupełniały zajęcia kół zainteresowań. Już w pierwszym roku pracy w szkole prowadzone były zajęcia pozalekcyjne, w ramach

których pracowało pięć różnych kół zainteresowań. Oprócz nich działały drużyny harcerskie i zuchowe, Samorząd Szkolny (obecnie oddzielny dla Szkoły Podstawowej i Gimnazjum). Uczniowie gromadzili swoje oszczędności w SKO (Szkolna Kasa Oszczędności), szkoła posiadała sklepik.

Szkoła w Złockiem współcześnie (fotografie z archiwum szkolnego)

Tradycje kół zainteresowań przetrwały do dzisiaj. W szkole działają różnego rodzaju koła: geograficzne, historyczne, biologiczne, chemiczne, języka polskiego, angielskiego, francuskiego, matematyczne, informatyczne, LOP-u, kulturalno-dziennikarskie (wydające gazetkę „Szkolny Króliczek Doświadczalny”). Praca nauczycieli z uczniami na lekcjach oraz rozwijanie zainteresowań podczas zajęć w kołach owocuje udziałem i wysokimi lokatami w gronie laureatów różnych konkursów i olimpiad przedmiotowych. Do tradycji szkoły można także zaliczyć rozwijanie uczniowskich zdolności w dziedzinie artystycznej. W latach 60. i 70. w szkole działał Zespół Mandolinistów oraz Zespół Regionalny, w późniejszych latach chór oraz grupa taneczna. Również obecnie podczas akademii szkolnych młodzież może wykazać się swoimi talentami aktorskimi czy wokalnymi.

Tradycje posiada także SKS (Szkolny Klub Sportowy, obecnie Uczniowski Klub Sportowy - UKS). Działał on przez wszystkie lata bardzo prężnie, organizując i biorąc udział w zawodach sportowych i rajdach turystycznych. W ramach zajęć sportowych młodzież szkolna zdobywała umiejętności pływackie na basenie w DW „Metalowiec”, obecnie do tego celu służy im basen DW „GeoVita”. O sportowych osiągnięciach uczniów mogą dużo powiedzieć gromadzone przez lata dyplomy i puchary.

Dla niektórych uczniów szkolne wycieczki to jedyna okazja wyjazdu w grupie rówieśniczej i zobaczenia innych regionów kraju. Na przestrzeni 50 lat szkoła w Złockiem starała się zapewnić swoim uczniom jak najlepszą opiekę pedagogiczną, a także socjalną. W początkowych latach uczniowie mogli liczyć na kubek ciepłego mleka i bułkę, a od kiedy zaczęła pracę stołówka, mogą korzystać z obiadów. W latach 70. i 80. najbardziej potrzebujący otrzymywali zapomogi i stypendia. W ramach zajęć świetlicowych uczniowie mają możliwość odrabiania zadań, wykorzystując pomoc nauczycieli, także pracownię informatyczną czy bibliotekę. Prowadzone są również zajęcia indywi-

dualne dla uczniów, którzy z przyczyn zdrowotnych nie mogą uczęszczać do szkoły. Pod okiem pedagoga szkolnego działa Szkolny Klub Eko-Liderów propagujący zdrowy tryb życia. Uczniowie Zespołu biorą czynny udział w zbiórkach charytatywnych na rzecz chorych dzieci, włączając się w ogólnopolską akcję „Góra Grosza”.

Mówiąc o kształceniu i wychowaniu w szkole, nie można pominąć pracy katechetów. Ksiądz L. Zorek, pierwszy proboszcz parafii Złockie, katechezę prowadził w szkole od roku 1956. Potem, w latach 1958-1990 nauka religii odbywała się w salach katechetycznych przy plebanii. Rok szkolny 1990/91 przyniósł powrót religii do szkoły. W parafii, której proboszczem od 1993 roku jest ks. A. Klimek, odbywają się spotkania dla dzieci i młodzieży, wspierające działania rodzin i szkoły w kształtowaniu postaw młodego pokolenia. Dużą popularnością cieszy się chór parafialny składający się z uczniów oraz absolwentów Gimnazjum (koncerty kolęd przyciągają rzesze słuchaczy).

50 lat to spory okres czasu. Trudno w krótkich słowach oddać ogrom pracy wkładanej przez wszystkich pracowników szkoły, kształcących już trzecie pokolenie dzieci i młodzieży. Mamy nadzieję, że w przyszłości kolejni uczniowie będą zdobywać tu wiedzę, a po latach z sentymentem wspominać czas spędzony w naszej szkole.

Pamiętkowa tablica odsłonięta w trakcie uroczystości rocznicowych